

Številka: 900-2/2024-4
Datum: 27. 03. 2024

OBČINA MAKOLE
OBČINSKI SVET

8. redna seja občinskega sveta
10. april 2024

Gradivo za 5. točko dnevnega reda

ZADEVA: Volilne enote za volitve občinskega sveta

PRAVNE PODLAGE:

- Statut Občine Makole (Uradno glasilo slovenskih občin 2/2007, 45/2014 in 64/2016)
- Zakon o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US)

PRISTOJNO DELOVNO TELO:

- Statutarno-pravna komisija

POROČEVALEC: Igor Erker

UVOD:

Ministrstvo za javno upravo nam je v mesecu januarju 2024 poslalo Obvestilo glede nespoštovanja načela enakosti volilne pravice pri določanju volilnih enot za volitve v občinski svet, ki je priloženo temu gradivo. Ministrstvo v tem obvestilo ugotavlja, da je na podlagi našega odloka o določitvi volilnih enot Občina Makole za potrebe volitev članov občinskega sveta razdeljena v 4 volilne enote, pri čemer se v tretji volilni enoti volita 2 člana občinskega sveta, v vseh ostalih volilnih enotah pa 3 člane občinskega sveta. Iz podatkov, pridobljenih s spletne strani Ministrstva za notranje zadeve je razvidno, da je število volilnih upravičencev v prvi volilni enoti 454, v drugi volilni enoti je število volilnih upravičencev 449, v tretji volilni enoti je 303 volilnih upravičencev, v četrti volilni enoti pa 534 volilnih upravičencev. Na podlagi omenjenih podatkov znaša idealno število volivcev na posameznega svetnika 158, kar pomeni, da je delež odstopanja od matematične enakosti v četrti volilni enoti 12 % navzgor. Iz navedenih podatkov je razvidno, da predstavljajo odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini odmik za več kot 10 %, kar pomeni, da lahko predstavlja takšna ureditev kršitev načela enakosti volilne pravice, zato nam predlagajo, da ugotovljene nepravilnosti v roku šestih mesecev odpravimo.

Nepravilnosti je možno odpraviti z ohranitvijo 11 članov občinskega sveta in samo spremembo Odloka, ali pa s spremembo števila članov (s spremembo Statuta -potrebna 2/3 večina) in naknadno spremembo odloka.

38. člen Zakona o lokalni samoupravi določa, da Občinski svet šteje od 7 do 45 članov.

V Statutu Občine Makole je določeno, da ima Občinski svet Občine Makole 11 članov. Za spremembo števila članov je tako treba spremeniti Statut Občine Makole.

Trenutno v Občini Makole velja Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta občine Makole, ki določa naslednje volilne enote:

1. volilna enota:
 - obsega območje naselij: Štatenberg, Mostečno, Ložnica;
 - volijo se 3 člani občinskega sveta.
2. volilna enota:
 - obsega območje naselij: Pečke, Savinsko, Stopno, Strug;
 - volijo se 3 člani občinskega sveta.
3. volilna enota:
 - obsega območje naselij: Stranske Makole, Makole;
 - volita se 2 člana občinskega sveta.
4. volilna enota:
 - obsega območje naselij: Stari Grad, Dežno pri Makolah, Jelovec pri Makolah, Varoš;
 - volijo se 3 člani občinskega sveta.

Zakon o lokalnih volitvah v 9. členu določa, da če šteje občinski svet manj kot 12 članov, se člani občinskega sveta volijo po večinskem načelu. Za oblikovanje volilnih enot po večinskem sistemu so pomembni še 19. do 21. člen Zakona o lokalnih volitvah, ki se glasijo:

19. člen

Za večinske volitve članov občinskega sveta se v občini oblikujejo volilne enote.

Če občinski svet ne šteje več kot sedem članov, se lahko vsi člani občinskega sveta volijo v občini kot eni volilni enoti.

20. člen

Volilne enote se oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev.

Če je območje občine razdeljeno na krajevne, vaške ali četrtne skupnosti, obsega volilna enota območje ene ali več takih skupnosti ali dela take skupnosti.

Če območje občine ni razdeljeno na skupnosti iz prejšnjega odstavka, obsega volilna enota območje enega ali več naselij ali dela naselja.

21. člen

Pri večinskih volitvah se v vsaki volilni enoti voli en član občinskega sveta. Če je to smotno zaradi oblikovanja volilnih enot, se lahko v volilni enoti voli tudi več članov občinskega sveta, vendar ne več kot trije.

Pripomniti velja, da Zakon o lokalnih volitvah govori o številu prebivalcev in ne o številu volivcev. Število prebivalcev s stalnim prebivališčem na dan 11. 03. 2024 po naseljih je naslednje:

Pečke	285
Makole	239
Stari Grad	222
Štatenberg	222
Mostečno	201
Jelovec pri Makolah	185
Stranske Makole	134
Ložnica	132
Varoš	105
Savinsko	104
Stopno	84
Dežno pri Makolah	89
Strug	67
Skupaj	2069

To pomeni, da ob trenutno določenih 11 svetnikih pride 188,09 prebivalcev na svetnika. Po posameznih volilnih enotah so razmerja naslednja:

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Štatenberg, Mostečno, Ložnica	555	3	185,00
2.	Pečke, Savinsko, Stopno, Strug	540	3	180,00
3.	Makole, Stranske Makole	373	2	186,50
4.	Stari Grad, Dežno pri Makolah, Jelovec pri Makolah, Varoš	601	3	200,33

Največja razlika do povprečja tako v četrti volilni enoti, kjer je odmik od povprečja 6,51 %, razlika med volilnima enotama 4 in 1 pa je 11,30 %.

V gradivu bomo sedaj pogledali različne možne variante, kjer bi bila ta razlika manjša ob različnih številih svetnikov. Če se občinski svet odloči, za katero od variant, kjer ni 11 svetnikov, je najprej potrebna sprememba Statuta.

VARIANTE ZA 7 SVETNIKOV

Varianta s 7 svetniki pomeni, da pride 1 svetnik na 295,57 prebivalca.

1. Varianta – 1 volilna enota

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Vsa naselja	2069	7	295,57

Po tej varianti so vsi glasovi enakomerno porazdeljeni.

2. varianta – 3 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Makole, Stranske Makole, Jelovec, Varoš, Štatenberg	885	3	295,00
2.	Stari Grad, Dežno, Stopno, Savinsko, Strug	566	2	283,00
3.	Pečke, Mostečno, Ložnica	618	2	309,00

To je ena od možnih variant pri 7 svetnikih, če želimo še vedno imeti volilne enote. Odmik od povprečja je najvišji v 3. volilni enoti (4,54 %), razlika med volilnima enotama 2 in 3 pa je 9,19 %.

3. varianta – 3 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Pečke	285	1	285,00
2.	Makole, Stranske Makole, Štatenberg, Ložnica Mostečno	928	3	309,33
3.	Stari Grad, Jelovec, Dežno, Varoš, Strug, Savinsko, Stopno	856	3	285,33

Odmik od povprečja je najvišji v 2 volilni enoti (4,65 %), razlika med volilnima enotama 2 in 1 pa je 8,54 %.

VARIANTE Z 8 OBČINSKIH SVETNIKOV

Varianta z 8 svetniki pomeni, da pride 1 svetnik na 258,63 prebivalca.

1. varianta – 3 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Pečke, Mostečno, Savinsko, Strug, Ložnica	789	3	263,00
2.	Stari Grad, Dežno, Varoš, Stopno	500	2	250,00
3.	Makole, Stranske Makole, Jelovec, Štatenberg	780	3	260,00

Odmik od povprečja je najvišji v 2 volilni enoti (3,34 %), razlika med volilnima enotama 1 in 2 pa je 5,2 %.

2. varianta – 3 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Pečke, Savinsko, Strug, Stopno	540	2	270,00
2.	Mostečno, Ložnica, Štatenberg, Stranske Makole, Varoš	794	3	264,67
3.	Makole, Jelovec, Stari Grad Dežno	735	3	245,00

Odmik od povprečja je najvišji v 4. volilni enoti (5,27 %), razlika med volilnima enotama 1 in 3 pa je 10,2 %.

VARIANTE Z 9 OBČINSKIH SVETNIKOV

Varianta z 9 svetniki pomeni, da pride 1 svetnik na 229,89 prebivalca.

1. varianta – 3 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Pečke, Mostečno, Savinsko, Stopno	674	3	224,67
2.	Makole, Strug, Varoš, Dežno, Stari Grad	722	3	240,67
3.	Jelovec, Štatenberg, Stranske Makole, Ložnica	673	3	224,33

Odmik od povprečja je najvišji v 2 volilni enoti (4,69 %), razlika med volilnima enotama 2 in 3 pa je 7,28 %.

2. varianta – 4 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Makole, Stari Grad	461	2	230,50
2.	Jelovec, Stranske Makole, Štatenberg Ložnica	673	3	224,33
3.	Mostečno, Pečke	486	2	243,00
4.	Savinsko, Strug, Stopno, Varoš, Dežno	449	2	224,50

Odmik od povprečja je najvišji v 3. volilni enoti (5,70 %), razlika med volilnima enotama 3 in 2 pa je 8,32 %.

3. varianta - 5 volilnih enot

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Makole	239	1	239,00
2.	Jelovec, Stranske Makole, Štatenberg Ložnica	673	3	224,33
3.	Mostečno, Pečke	486	2	243,00
4.	Savinsko, Strug, Stopno, Varoš, Dežno	449	2	224,50
5.	Stari Grad	222	1	222,00

Odmik od povprečja je najvišji v 3. volilni enoti (5,70 %), razlika med volilnima enotama 3 in 5 pa je 9,46 %.

VARIANTE Z 10 OBČINSKIH SVETNIKOV

Varianta z 10 svetniki pomeni, da pride 1 svetnik na 206,9 prebivalca.

1. varianta - 4 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Pečke, Mostečno, Ložnica	618	3	206,00
2.	Savinsko, Stopno, Strug, Varoš, Makole	599	3	199,67
3.	Dežno, Stari Grad, Jelovec, Stranske Makole	630	3	210,00
4.	Štatenberg	222	1	222,00

Odmik od povprečja je najvišji v 4. volilni enoti (7,30 %), razlika med volilnima enotama 4 in 2 pa je 11,19 %.

VARIANTE Z 11 OBČINSKIH SVETNIKOV

Varianta z 11 svetniki pomeni, da pride 1 svetnik na 188,09 prebivalca. Pri teh variantah ni potrebe po spremembi Statuta Občine Makole.

1. varianta - 4 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Ložnica, Štatenberg, Mostečno	555	3	185,00
2.	Pečke, Savinsko	389	2	194,50
3.	Strug, Stopno, Dežno, Varoš, Makole	584	3	194,67
4.	Stari Grad, Jelovec, Stranske Makole	541	3	180,33

Odmik od povprečja je najvišji v 4. volilni enoti (4,12 %), razlika med volilnima enotama 3 in 4 pa je 9,24 %.

2. varianta - 4 volilne enote

Volilna enota	Naselja	Število prebivalcev	Število voljenih članov OS	Prebivalcev/člana OS
1.	Ložnica, Štatenberg, Mostečno	555	3	185,00
2.	Pečke, Makole, Strug	591	3	197,00
3.	Savinsko, Stopno, Dežno, Varoš	382	2	191,00
4.	Stari Grad, Jelovec, Stranske Makole	541	3	180,33

Odmik od povprečja je najvišji v 2 volilni enoti (4,74 %), razlika med volilnima enotama 2 in 4 pa je 7,95 %.

Seveda to niso vse možne variante, Občinskemu svetu pa predlagam, da o zadevi razpravlja in se najprej opredeli glede števila svetnikov, nato pa se izbere ustrezna varianta glede volilnih enot.

Franc Majcen
Župan
Občine Makole